

EGYHÁZI- ÉS ISKOLAI SZEMLE

Felelősszerkesztő: DEBRECZENI ISTVÁN református lelkész

Megjelenik két hetenként szombaton.

Előfizetési ára: egész évre 160 Lei, fél évre 80 Lei, egyes szám 6 Lei.

Szerkesztőség: Satu-Mare (Szatmár) Református lelkészi hivatal, a hová a lap szellemi részére vonatkozó minden közlemény küldendő. Kiadóhivatal: Oradea (Nagyvárad) Sírada Iosif Vulcan (Nagy Sándor-u.) 14. szám. Előfizetési díjak, hivatalos hirdetések díja, reklamációk Konrád Géza címére Nagyvárad, Nagy Sándor-u. 14. küldendő.

Püspökbeiktatás és lelkésszentelés.

Történelmi jelentőségű esemény színhelye volt a nagyváradai városháza díszterme június 23-án: ekkor történt meg Királyhágómelléki Egyházkerületünk első püspökének: Sulyok Istvánnak és első főgondnokának: Domahidy Elemérnek ünnepélyes beiktatása. Esztendőnk óta táplált reményiségünk vált valóra, midőn a végleges elnökség átvette kerületünk vezetését és kétszer is megválasztott püspökünk végre a kormány által is elismerve, megkezdhette működését. Sajnos azonban, hogy örömről még sem lehet egészen teljes. Az ősi hagyományok szerint való püspökszentelést és a vele járó külső ünnepséget kénytelenek voltunk elhagyni, mivel egyházkerületünket a törvényhozás még nem erősítette meg. Azért ez, valamint a király kezébe teendő hűség eskü a kerület törvényes megerősítése után való időre marad.

De enélkül is ünnepélyes keretek között és főlemelő hangulatban folyt le a beiktatás aktusa. Délelőtt 9 órára egészen megtelt a hatalmas díszterem. Fölzendült a XC. zsoltár, mely után Széll György esperes buzgó imádsága emelte a lelkeket hálaadásra és segedelemkérésre. Majd dr. Nagy Sándor egyh.-megyei gondnok, mint h. világi elnök tartott a nap jelentőségét méltató megnyitó beszédet. A megalakulás formáinak átesve, Csernák Béla főjegyző előterjesztette a püspökválasztásra vonatkozó kultuszminiszteri leiratot. Az erre hozott határozatával kimondotta a közgyűlés, hogy a kultuszminiszter megbízottja előtt letett esküt nem tekintik a király előtt leteendő esküt helyettesítőnek, hanem csak szükségessé, amely kiegészítő megoldás arra nézve, hogy a püspök hivatalát átvehesse. Mivel ennek immár semmi akadályja sincs, küldöttséget választott a közgyűlés az elnökség meghívására, melynek tagjai Végh József, Takács Zsigmond, Telegdy László és Várady Miklós voltak. A püspököt és főgondnokot megérkezéskor a jelenlevők felállva hatalmas éljenzéssel és tapsal fogadták. Széll György a hagyományos

szokás szerint felteszi a kérdést, hogy hajlandók-e tisztségeiket elfogadni és az esküt letenni. Az igenlő válasz elhangzása után Csernák Béla az eskü olvasásába kezd, melyet előbb a püspök, majd a főgondnok mond utána. Az eskü elhangzása után Széll György a püspököt, dr. Nagy Sándor pedig a főgondnokot üdvözlí. A lelkes és meleg üdvözlések elhangzása után az ideiglenes elnökök átadták helyeiket és az új elnökség hosszantartó tapsok között elfoglalta helyét. Az ünnepelés csillapulta után előbb a püspök tartotta meg mélyhatású székfoglaló beszédét, majd a főgondnok emelkedett szólásra I. Pét. 5. rész 1-4. verseire felépített nagyszabású beszédében az ecclesia semper reformari debet elv alapján rámutatott egyházi életünk főbb problémáira, a lelki gondozásra, belmisszióra, középiskolánk súlyos helyzetére, az állami segítség kiküzdésére, nyugdíjügyre, theologia és tanítóképző felállítására és általában a bűnök ellen való küzdelemre.

A közgyűlés az elnöki székfoglalók után hódoló táviratot küldött a Királynak és táviratban üdvözölte a kormányt, valamint Goldis László kultuszminisztert. Dr. Makkai Sándor beiktatásának jelentése kapcsán üdvözlő átiratot intézett az erdélyi egyházkerülethez.

Ezek után a gyűlés felfüggesztetett és a gyülekezet az újvárosi templomba vonult, hol az új püspök az esperesek és a főjegyző segédletével 37 ifju lelkészt szentelt fel az ősi főlemelő szertartások között, az egész templomot betöltő hatalmas gyülekezet jelenlétében. A felszentelendő lelkészek közül Tarnóczi Lajos bihari esperes mondott I. Kor. 4. r. 1. verse alapján tartalmas egyházi beszédet. Sulyok István püspök előbb a felszentelendőkhez intézett mélyen járó beszédet a lelkésznek, különösen a protestáns lelkésznek egyháza iránt való önzetlen szolgálatáról, majd három csoportban kérte rájuk buzgó és főlemelő imádságban az Atya, Fiú és Szentlélekisten áldását; végül a gyülekezethez szólott szívreható és megáldotta őket. Közben a lelkészek és az újvárosi vegyeskar énekeltek.

A lelkésszentelés után az impozáns palástos sereg a gyűlés többi tagjaival visszavonult a városházára, hol a közgyűlés újból megnyitása után Nánássy Dániel szentleányfalvai lelkész üdvözölte a felszenteltek nevében a püspököt és a közgyűlést. A tárgysorozat többi pontjainak tárgyalása során sajnálattal vettük tudomásul, hogy az erdélyi egyházkerület határozata miatt a konvent megalkotása még mindig halasztást szenved, mert az erdélyiek még mindig nem tartják kerületünket megalakultnak. A konventi bíróságot helyettesítő főtörvényszékbe püspök és főgondnok mellett kiküldettek Széll György és dr. Nagy Sándor.

A nyugdíjügyi bizottság előterjesztése és az esperesi kar javaslata alapján régen huzódó nyugdíjügyünk új vágányokra terelődött, illetve visszatért az első eredeti vágányra. Azaz kimondta a közgyűlés, hogy a nyugdíjintézetet önállóan szervezi meg, melynek a lelkészek kötelezett, a tanítók és tanárok jogosított tagjai. A határozatnak legfőbb okai az erdélyi egyházkerületi közgyűlés határozatai voltak, melyek szerint az eddigi gyakorlattal ellentétben, ezután nem az állások után, hanem lélekszám szerint óhajtja kivetni a fenntartói járulékot, továbbá nem teljesítik egyetlen feltételünket, hogy a lelkészek a középiskolai tanárokkal egyenlő nyugdíjban részesüljenek, végül mert a döntő határozatokat az egyházmegyékhez való letétellel, bizonytalan messzeségbe odázta. — A nyugdíjbizottság tagjai lettek a régiesen kívül: Végh József, Havas Gyula, Kassay Béla, Takács Zsigmond, dr. Nagy Sándor, Telegdi József, Konrád Géza.

A tanügyi jelentésekkel kapcsolatban a közgyűlés a szatmári középiskolák ig. tanácsaira

nézve mult alkalommal hozott határozatát megváltoztatva, egy évi időtartamra érvényben hagyta a régi ig. tanácsokat. Az iskolai államsegélyt nyomtatékosan kéri az iskolafentartók részére. Nagy Vilmos, tanügyi előadó tiszteletdíját január 1-től folyósította. Az ideiglenes vezetőségnek nyilvánított köszönet után végül a püspök hálaadó imádsággal zárta be a gyűlést.

Egyházi élet.

Egyházmegyei közgyűlés a Bánátban.

A bánati egyházmegye június első napján Temesvárott tartotta tavaszi közgyűlését alkotó tagjainak élénk részvétele mellett. A szokásos formák között történt megnyitás után, Esperes ur jelentette be eddigi főgondnokunk, Székely László lemondását tisztségéről. Tudtuk, hogy a lemondás megtörtént, mégis fájdalmas érzés vett erőt lelkünkön midőn értesültünk, hogy az elhatározás változatlan, mert a szokatlanul nagy elfoglaltság Székely Lászlónak, a széles körben ismert, kiváló műépítésznek idejét annyira igénybe veszi, hogy képtelen részt venni egyházunk építésének munkájában. Tőle nehéz szívvel válunk meg s csak a legelemibb kötelességünknek teszünk eleget akkor, midőn jegyzőkönyvünkben örököltük meg ezt a tényt, hogy Székely László a legnehezebb időkben volt egyházmegyénk világi vezére s vezetése nyomán indult meg egyházmegyénk területén az élet. Segített a szétszort csoportok összeszedésében hűséggel és lelkiismeretes buzgósággal.

Gondnokunk távozása felett való keserűségünket átformálta a szavazat bontó bizottság jelentése, melyből örömmel értesültünk arról, hogy az egyházmegye főgondnoki tiszteére egyhangulag Telegdi László, a lelkészi jegyzőségre Szabolcska László dr., egyik tanítóképviselőiségre pedig Lengyel József kisperegi tanító választott meg.

Ugy érezzük, hogy mindenikben megfelelő erő nyert egyházmegyénk, de a legnagyobb nye-

A Szentföldről.

Az új városnak, tulajdonképen két új városnak, bölcs Salamon király, a Dávid király fia és utódja adott közös falat. Ez a régészeti néven való „első fal”, mely magába foglalta a szomszéd Mória hegyet is a rajta épített világhírű templommal.

A város körüli „második falat” Hiszkiász, a harmadik falat Herodes Agrippa építette. Ebben a három fal övben rejlenek a keresztyénség legszentebb helyei. Azonban nemcsak a keresztyéneknek szent ez a város, mert a Megváltónak sirját rejtí magában, hanem szent városa a zsidóknak is, kiknek prófétái, királyai és patriárkái ott pihennek, kik e földnek jó formán őslakói. „El-Kudsz”-nak, azaz „szentélynek” nevezték el még az arabok is, kik mint mohamedánok Omar Kalifa (Mohamed egyik utódja) kedves helyét tisztelik benne.

A régi Jerusálem falaira épült város, szintén fallal van körülvéve, melyet Szolimán szultán építtetett fel hét kapuval, melyek közül azonban csak öt van használatban (minden világ tájon egy, délen kettő), így nyugaton a Jaffa kapu, — amely előtt jelenleg pihenünk. A kapukat összekötő utak és — hol boltíves, hol fedett — sikátorok által Jerusálem négy városrésze oszlik, melyek az uralkodó válásokról vették nevüket. És pedig, keleten van a mohamedán, északnyugaton a keresztyén, dél-nyugaton az örmény s végül a Sion és Mória hegyek közt a zsidó városrész [Pall. Lex. 9 k.]

A város legfőbb kincsei, a szent helyek, melyek közül a legfontosabbak a keresztyén város negyedben vannak. Ilyen szent hely a „Via dolorosa” [a kinszenvedések útja], majdnem egy kilométer hosszú út, mely a keleten levő István kaputól egészen a Szent-sir templomáig vezet. Ezen az uton vitte az Ur Jézus keresztyét a Golgotára.

reségnek mégis Telegdi László gondnokká választását tartjuk, kit küldöttség hív meg esküje letételére. „Olyan természetes és magától értetődő dolog volt ez a választás — állapítja meg Esperes ur — hogy az egyházmegyékben a gondnoki tisztség betöltésénél másra igazán nem gondol és nem is gondolhatott senki.” Es tovább — „akit így vezérünkül választottunk és így választottunk vezérünkül: azt a férfit mi rendíthetetlenül követni és támogatni is fogjuk mindig, minden jóratörekvő szándékában.”

Eskütétel után következett Telegdi László gondnoki székfoglalója. Leghelyesebb lenne szó szerint közölni, de ezt a lap korlátolt tere aligha engedné meg. Nehány gondolat csupán, amit itt azért papírra vetünk. Sötét éj után mintha derengene. Népünk szívéből a háboru okozta eldurvulást és az azt követő társadalmi földrengés még sokkal veszélyesebb tévtanait, mintha lépésről lépésre szorítaná ki a sebeket gyógyító hit és szeretet. Optimizmusra azonban még sincs ok. Az anyaszentegyház alapjai szilárdak ugyan, de a falak tele vannak repedések sebhelyeivel. Építő munkára azért soha nagyobb szükség nem volt. Ha ref. egyházunk kulturális szabadsága valóssá válik, szabad tér nyílik egyházaink erkölcsi és anyagi erősítésére. Üres lelkeszi állások betöltése, meglevő felekezeti iskoláink ápolása, újak létesítése, olyan terek, amelyeken való ernyedetlen munkálkodást és munkáltatást első kötelességnek ismeri. Egyházmegyénk a szegények között a legszegényebb. Telepes községeink az agrárreform szívtelen csapásai alatt nyögnek. Sokhelyt az egyházfenntartás gondja egészen kényerüket napról napra arcuk veritékével kereső munkások vállain nyugszik. Alig van egyházunk, melynek tagjai a biztos megélhetés körülményei között vannak. Mindezek tények, de az is tény, hogy sokan, nagyon sokan nem tesznek eleget anyagi viszonyaikhoz mérten, egyházunk iránti kötelességeiknek. Ha így marad, lesznek ugyan csengőszavu harangjaink, tornyos templomaink, de nem lesz papunk, mert nincs teológiánk. Lesznek talán iskolaépületeink, de nem lesz tanítónk, mert nincs

A mi már mostan végre a város lakosait illeti, fénykorában negyed millió lakosa volt, ma hozzávetőleg 50,000 ember lakja, akik természetesen különböző vallásuak és különböző nyelven beszélnek. Van ám a városban 4 templommal (köztük egy a Sion hegyen) rendelkező protestáns hitközség is, mely a múlt századnak 40-es éveiben alakult meg.

Kérdésünkre, hogy milyen nyelven beszélnek ma Jerusálem lakosai, megtudjuk, hogy a főnyelv az arab, azon kívül hallunk beszélni görögül, oroszul, franciául, angolul, németül és törökül.

Ezzel sokat tanult kalazunk befejezván figyelmünket mindvégig lekötött, érdekes és értékes magyarázatát, lábbelijéről leveri az ut porát, mit mi is hasonlóképpen cselekedvén, az említett Jaffa kapun át belépünk „a béke lakásába”, Jerusálem városába. [Folyt. köv.]

tanítóképző-intézményünk. Ezekre a célokra még a szegények legszegényebbjének, a bánáti egyházmegyének is áldoznia kell. Aldozni kell gyönyörű keresztyén vallásunkért, a világ legemberszeretőbb vallásáért, amelyhez nemzeti létünk is minden szálával kötve van stb. stb.

Kerületi leiratok tudomásulvétele s apróbb ügyek töltik ki ezután a gyűlés tárgysorozatát.

Már lankad a figyelem, oszlóban a türelem, amidőn szólásra emelkedik Lugos ékesszavu papja Szombati-Szabó István. Felemlíti, hogy „a magyar szellemiség legmagasabb fóruma, a Magyar Tudományos Akadémia az egyetemes magyarság legnagyobb élő költőjét, egyházmegyénk szeretettel és tisztelettel körülövezett esperesét: Szabolcska Mihály urat a közelmúlt napokban egyhangulag tiszteleti tagjává választotta.”

„A halhatatlanság babérjaival övezett hódokról szétsugárzó dicsőség nem csupán az egyetemes, hanem közelebbből a romániai magyarságra és abban is miránk tűz le a legmelegebben, akiknek ő büszkeségünk és boldog dicsekedésünk volt és marad minden időben.”

Midőn a költői nagyság előtt tisztelgő hódolatnak és az esperesünket ért kitüntetés fölött érzett őszinte örömmek úgy a maga, mint az egyházmegye nevében kifejezést ad, kéri, hogy ez az esemény jegyzőkönyvileg megörökíttessék s kívánja, hogy a jó Isten Szabolcska Mihály esperes ur ömeltőségét az egyetemes magyarság öröme és büszkeségére sokáig éltesse!

Jegyezzen sem kell, hogy közgyűlésünk tagjai osztatlan lelkesedéssel ünneplik az ünnepelt magától elhárítani igyekvő Szabolcska Mihályt, s egyhangu határozattal elrendelik fentieknek jegyzőkönyvi megörökítését.

A gyűlés berekesztése után a fehér asztalnak, melyet főgondnok ur terített meg, volt bő alkalmunk tobzódni a pohárköszöntők sokaságában.

Tudósító: Zöld Mihály.

Jókarban levő nagy körűgő petroleum-lámpa nagyobb terem megvilágítására alkalmas 450 Leiért eladó. Béres könyvnyomda, Oradea.

Szolid keresztyén szaküzlet! **Horváth és Tsa** órás és ékszerész 10-8
Oradea, General Mosoiu [Kert]-utca 4. Ipartestület mellett

Harang és fémöntőde

SCHIEB & KAUNTZ

Sibiu-Nagyszeben szállít templomi harangokat garantált békeötvöztetésben, művészi kivitelben a legmesszebbmenő jótállás mellett. Hosszu évi tapasztalatok ezen szakmában elsőrendű munkát biztosítanak.

Képviselő: Kérjen külön ajánlatokat. Satu-Mare—Szatmár, Arany János-utca 22. szám

Akiket hazahivott az Ur.

Makay Elek szatmárhegyi lelkészársunk június 29-én reggel, hosszú szenvedés után, hazatért az ő Urához, itthagya özvegyét és nyolc gyermekét, kik közül többnek lett volna szüksége az édes apa gondviselésére.

Szatmárnémetiben született 1870 ápr. 7-én. Tanulmányait Szatmáron és Debrecenben végezte. Majd Békés-bánát kiváló esperesének, Szabó Jánosnak lett szeretett káplánja Köröstarcsán, honnan négy évi szolgálat után Szatmárra ment Tabajdi Lajos mellé s. lelkésznek. Innen hívták meg 3 év múlva Batiza lelkészül, mely állását négy és fél év után a várasfenesivel cserélte fel, ahol három évig munkálkodott. Fenesről 1907 júl. 1-én költözött Szatmárhegyre, hol 19 évig működött. Összesen 33 évet töltött az Ur szolgálatában teljes odaadással és hűséggel. Lelkészársa gyámintézeti pénztárossá, egyházmegye gyülekezeti pedig tanácsbíróvá választották.

Nagy családjának fenntartása, gyermekeinek neveltetése különösen a háboru alatti esztendőben és szűk anyagi viszonyai között, sok gyötrő gondot okozott neki, melyek alatt korán összeroppant. Többször ismétlődő betegsége egyre jobban elgyengítette. Különösen egy év óta gyöngéledett, az ősz óta pedig egészen munkaképtelenné lett.

Temetése július 1-én volt. A szatmárhegyi templomban Boros Jenő szatmári és Orosz Ernő biripi lelkészek fungáltak. Onnan hazavitték a németi temetőbe, hol Debreceni István szatmári lelkész beszéde után helyezték el szülei hamvai mellé.

Arva családjának legény gondviselője és vigasztalója a kegyelem Istene.

Egyházi hírek

Kérelem az újonnan felszentelt lelkészársakhoz! Kedves Testvéreim! A Nagyváradon június 23-án tartott történelmi nevezetességű I. papszentelés megőrkítésére legszebb emlékül tervbe vett fényképfelvétel nagy elfoglaltságunk és hazasietésünk miatt legnagyobb sajnálatunkra elmaradt. A mulasztás jóvátételére Gönczy Sándor károlyi kollégával elhatároztuk, hogy legalább utólag készítettünk egy ügyes tablót, amelyen tőtiszt. Püspök Urunk, a ker. Főjegyző és Esperes Urak mellett minden újonnan felszentelt lelkész-kollégánk portráitja szerepelne. A tablónak egy váradai előkelőbb fotografussal leendő összeálltatására, elkészítésére s árának a fényképpésszel való megállapítására egyidejűleg Gulya Géza váradai káplán kollégánkat kértem fel. Engedjétek meg azért, hogy mint a felszentelt lelkészek Nesztora, azzal a kollégiális kérelemmel forduljak hozzátok: legyenek szívesek papi palásttal és főveggel a legközelebbi városi fényképsznél készült legutolsó mellképfelvételeket — a magatok és parochiátok nevének olvasható aláírásával a kép világos alján — Gulya Géza váradai segédlelkész címére elküldeni s a tabló elkészülte után annak árát minden vonakodás és külön felszólítás nélkül ugyancsak Gulya Gézának önként és szívesen lefizetni, illetőleg megküldeni. Abban a bizonyos reményben, hogy ezt a tablót a Váradon szerzett hivatalos egyházi emlékeken felül

magatok is mindennél kedvesebb és drágább egyéni emlékeknek fogják tartani s kegyelettel megőrizni; azzal a fájó tudattal, hogy a kegyelmes Isten nem ajándékoz meg többé ilyen teljes számban és szeretetben való összejövetellel, megújítom kérelmemet s kedveseitekkel együtt őszinte szeretettel üdvözöllek. — Pankota, 1926 június 28-án, a Krisztus szolgálatában testvéretek: **Kun Zoltán**, református lelkész.

A nagyváradai ref. leányintézet igazgató-Tanácsa elhatározta, hogy az internátust a jövő évben is fenntartja. Felvétetnek bármely leányközépiskolát látogató, protestáns vallású növendékek. Ellátási díj havonként 1100 lei, 10 kg. kenyérliszt, 5 kg. 0-ás liszt, 1 kg. zsir, 5 kg. burgonya. Felvételért a nagyváradai ref. internátus igazgatóságához intézett kérvényben kell folyamodni 1926 augusztus hó 15-ig. A kérvényhez csatolandó keresztlevél és a szülők vagyoni állapotát igazoló *lelkészi* ajánló levél. *Dr. Olasz Béla*, ig. tan. elnök. *Joós Viola*, internátusi igazgató.

Hivatalos rész

A Királyhágómelléki Református Egyházkerület püspöki hivatalától.

Ad. 767—1926. t. a.

Valamennyi kebelbeli iskolaszéki elnökségnek és középiskolai igazgatóságoknak.

Visszatérve a fenti szám alatt kiadott körrendeletre, minden félreértés elkerülésére közlöm, hogy az anyakönyvek a magánoktatásról szóló törvény 67. §-a értelmében úgy az elemi, mint a középiskolákban összesen 2 (kettő) példányban állítandók ki és pedig egy eredeti és egy másolati példányban. Ez az utóbbi az osztályozás lezárása után 15 nappal a középiskolák részéről az illetékes inspectorátusokhoz, az elemi iskolák részéről pedig az illetékes revizorátusokhoz terjesztendő fel. Pótlékok — amennyiben július 6-ig legkésőbb, [esetleg 7-én táviratilag] **Béres Károly** könyvnyomdájában [Oradea, Str. Iosif Vulcan 14.] pontos darabszám megjelöléssel megrendeltetnek — még kaphatók lesznek. Későbbi megrendelések figyelmen kívül hagyatnak.

Oradea, 1926 július 1.

Sulyok István s. k.,
püspök.

Ad. 751—1926. t.

Valamennyi kebelbeli iskolaszéki elnökségnek!

Az iskolai igazoló iratok kiállítása és beküldése tárgyában kiadott fenti számú körrendelet kívánalmait az egyházak nagy része teljesen figyelmen kívül hagyta, ami által hivatalom szinte leküzdhetetlen nehézség elé került. Arra tekintettel, hogy az iratok beküldését már a minisztérium is táviratilag megsürgette s így levelezésekre és sürgetésekre idő nincs, a késedelemért és a hibás felterjesztésekért minden fegyelmi felelősséget az érdekelt egyházakra hárítok. A legsürgősebb, — esetleg gyors küldönc útján való intézkedés végett felhívom a figyelmet a következőkre:

Ára 90 Lei. — Beszereshető: **Béres Károlynál** a Tanítónőképző-Intézet épületében

Megjelent a nagybetűs Királyhágómelléki Énekeskönyv.

1. Számos egyház — bár az új felterjesztésben már h, i, j és l melléletek is vannak, csak a régi a)–g) melléletekre hivatkozó kísérő iratot küldte be. Ez hasznavehetetlen — tehát pótlendő.

2. Világosan megmondatták, hogy az oklevélről, a nostrifikáló vizsgálatról és az állampolgársági okmányról közjegyzőileg hitelesített másolatok lesznek felterjesztendőek — tehát a lelkési hitelesítés nem jó, — mégis több helyről ilyen kaptunk. Tessék pótlólag az eredeti okmányokat, vagy az eredetiről készített és közjegyzőileg hitelesített magyar okmányokat beküldeni, ha a hitelesítés helyben le nem bonyolítható. Ha valakol a tanító távolléte miatt nem küldhető fel az eredeti oklevél, úgy a lelkész, mint iskolaszéki elnök, állítson ki egy románnyelvű nyilatkozatot arról, hogy az okmány miért nem terjeszthető fel, vagy esetleg tessék az illető tanszéket írsedesben levőnek feltüntetni. Az „*actul de angajament*” ez esetben is beküldendő a legkisebb fizetésre kiállítva.

3. A melléletek példányszáma sok esetben kevés, tehát ezek a következő példányszámban terjesztendőek fel:

- a) 1 példányban is elég [mióta működik az iskola, a lelkész, esetleg a közs. biz.]
- b) 1 példány [tannyelvéről, lelkész].
- c) 2 példány [vázrajz, iskolaszék].
- d) 2 péld. Leltár [iskolaszék].
- e) 2 példány táblázat és minden tanítótól egy-egy okmány.

1. Oklevél [közj. hitelesítés] 1 péld.

2. Nostrifikáló biz., esetleg nyilatkozat, hogy nem vizsgázott [közjegyző].

3. Állampolgársági igazolvány [közj. hit] 1 pd.

4. Erkölcsi bizonyítvány [hiteles áll. hatóság.] 1 példány.

5. Csak igazgatónál büntetlenség és 5 évi szolg. iskolaszék. 1 példány.

6. Saját nyilatkozat a tanító által büntetlenségéről. 1 példány.

f) 1 példány is elég [hány osztály van?]

g) 1 példány az állami tanterv.

h) 2 péld. tankönyvjegyzék.

i) Tanulók száma. 2 péld.

j) 2 péld. Bélyegző.

l) Fizetéslevél. 3 péld.

Ahonnán nem ennyi küldetett be, azok sürgősen pótlandók.

4. Többen egyes okmánymelléleteket azzal az indoklással mellőztek, hogy „*már tavasszal felterjesztett*”. Minthogy hivatalomban semmiféle tavasszal felterjesztett okmány nincs, tessék a felterjesztést teljesen felszerelni.

5. Végül a június 23-án tartott egyházkerületi közgyűlés 11. d) sz. határozata a jelenlegi és az állami fizetések közötti különbségek összeírása alapján államsegély sürgetését határozván el, — a pontos összeírás végett küldjön minden iskola-fenntartó „*a püspöki hivatal részére*” jelzéssel egy drb. „*actul de angajament*”-et. Ezt azok az egyházak is küldjék be, akik egyéb okmányaikat már az illetékes tanfelügyelőségekhez (revizorátus) beadottaknak jelezték. Több egyház arra kéri hivatalomat, hogy a tankönyvjegyzéket itt állítsuk ki. E kérést nem teljesíthetem, minthogy e munka

elvégzése a felterjesztésre kötelezettek dolga s erre munkaerőm nincs.

Haladéktalan intézkedést kérve vagyok,
Atyafiságos szeretettel
Oradea, 1926 július 1.

Sulyok István s. k.,
püspök.

1048—1926. szám.

Valamennyi kebelbeli Nagytiszteletű Esperesi Hivatalnak n. tiszt. iskolaszék elnökségének és Ngs. középiskolai igazgatóságának.

Minthogy az állami hatóságok iskolai látogató közvegei által megállapított hibák és hiányok pótlására az inspectorátusok hivatalomat felhívják, e felhívások azonban a megállapított és jegyzőkönyvbe is felvett tényeket csak jelzik, de nem részletezik, a központi ügyvitel gördülékenysége szempontjából feltétlenül szükséges, hogy a helyszínen felvett eredeti román nyelvi látogatási jegyzőkönyvek hiteles, magyar szövegű másolatban ne csak az esperesi hivatalokhoz, hanem hivatalomhoz is a látogatás után három nappal fegyelmi felelősség terhe alatt felterjesztessenek, ezuton kérem tehát Nagytiszteletűségedet, hogy a hatósága alá tartozó iskolaszéki elnököket megfelelő eljárásra utasítani sziveskedjék és a középiskolák igazgatóságait, hogy fenti értelemben eljárni sziveskedjenek.

Atyafiságos szeretettel
Oradea, 1926. július hó 3-án.

Sulyok István,
püspök.

Pályázat

A padureni (erdőhegyi) református egyház presbiteriuma pályázatot hirdet az igazgatói állással egybekötött organista-tanítói állásra.

Java d a l o m:

1. Késpénz havi részletekben 2352 L. 2. 7 kat. hold föld haszonélvezete 22,000 L. 3. 600 □-öl szőlőföld 1500 L. 4. 220 □-öl káposztásföld 500 L. 5. 14 mért. kemény tűzifa 3500 L. 6. Egy db szarvasjószág s egy sertés legeltetés 120 L. 7. Temetési stóla állaga 1000 L. 8. Agronomföld jövedelme (ezért az egyház nem szavatol) 4000 L. 9. A lakás belső takarításáért 300 L. 10. Egyházi jegyzőségért 1000 L. 11. Kényelmes lakás mellékhépletekkel. A 2—11. alatti föld ármentesítési adójának $\frac{2}{3}$ át haszonélvező fizeti.

Kötelessége: a presbiterium által kijelölt osztályok vezetése, igazgatói teendők s egyházi jegyzőség végzése, templomi énekkar vezetése, az összes organista-kántori teendők teljesítése. Lelkész akadályoztatása esetén s canonicus órákon az istentisztelet végzése. Egyháztársadalmi munkában lelkésszel való munkálkodás.

A román nyelv bírását, nostrifikáló vizsgát s katonai szolgálatot igazoló okmányok melléklendők. Személyes megjelenés előnyös. A megválasztottnak ezen utiköltségére 400 Lei-t fizet egyház. Az átköltözési költségeit választáskor állapítja meg a presbiterium. Pályázók okmányaikat a padureni (erdőhegyi) lelkési hivatalhoz sziveskedjenek küldeni. Pályázati határidő, a pályázati hirdetés megjelenésétől 15 nap. Az állás augusztus elsején elfoglalandó.

Padureni (Erdőhegy) p. u. Chiseneu criş. Jud. Arad.

Lelkészi hivatal.

Pályázati hirdetés.

A Peregul-mic (kisperegi) ref. egyház pályázatot hirdet a III-ik vegyes tanítói állásra.

Javadalom: I. 2715 liter buza, 1755 liter árpa, 9 □-m. tűzifa, 196 lei készpénz legutóbbi értékelése szerint 31,876 lei. II. Egyházkerületi vagy államsegély 5752 lei, összesen: 37,628 lei. III. Természetbeni lakás szép kerttel.

Kötelesség: A presbiterium által reábizott osztályok vezetése, lelkész helyettesítése, számadás készítésében segédkezés.

Pályázhatnak okleveles református tanítók, akik igazolni tudják, hogy katonai éveiket leszolgálták, a román nyelvű vizsgát sikerrel letették vagy olyan oklevelük van, mely államérvényes. Egy évi sikeres működés után az egyház pénzbeli fizetés javítás helyez kilátásba. Pályázati határidő a hirdetés megjelenésétől számított két hét. Pályázatok a ref. lelkéshi hivatalhoz Peregul-mic [Kispereg] Aradmegye küldendők.

Peregul-mic, 1926 június 29.

Szondy Géza,
ref. lelkész.

Pályázat

organista-kántori állásra. A szatmári ref. egyház pályázatot hirdet az elhalálozás folytán megüresedett organista-kántori állásra. Az állás díj levél szerinti javadalma a következő.

1. A Boross Bálint u. 4. sz. lakás természetben, mely jelenleg áll 4 szoba, konyha, kamara, fürdőszobából.

2. 6 [hat] hold és 917 □ öl szántóföld haszonélvezete, melynek adóját egyház fizeti.

3. Az eladott 1 [egy] hold 604 □-öl terület eladási árának kamata, jelenleg 10 [tiz] métermázsa buza. Egyház fenntartja jogát, hogy alkalmas időben a tőkét ingatlanba fektesse s akkor a vásárolt föld haszonélvezete.

4. Fizetés 24 [huszonnégy] métermázsa búza természetben, vagy ennek minden év szeptember 1-i ára évnegyedenként előre kiszolgáltatva.

5. Stóla, egyházkerületi szabályrendelet szerint. Kötelessége: 1. Eneklés vezetése a templomban és temetéseknél.

2. Orgonázás a templomban városi műigényeknek megfelelően.

3. A Ref. Iparos Dalegyesület és a Lóránffy vegyes-kar tanítása és vezetése.

4. Összes belmissziói munkákban és hitoktatásban segédkezés.

5. Akadályoztatás esetén a hitoktatók és elemi iskolai tanítók helyettesítése.

6. Esetleg a két ref. középiskolában [főgimnázium és felsőleányiskola] énektanítás külön díjazás mellett.

A pályázati kérvények a szatmári ref. presbiteriumhoz címezve és okmányokkal [keresztleve, oklevél, működési bizonyítvány, esetleg házasságlevél] felszerelve f. é. július 31-ig Boros Jenő lelkészhez küldendők Satu-Mare [Szatmár] Str. Mihail Viteazul [Rákóczi-u.] 4. sz. Az állás a választás jogerőre emelkedése után azonnal elfogalandó. A presbiterium.

2-1

BERGER és SPINDLER

nagyszebeni harangöntők ajánlják
háboru előtti művészi kivitelben és minőségben készült
templomi

harangjaikat

Szállítási idő a megrendeléstől 30 napon belül. Az árak a legolcsóbb napi ár. Jótállási idő: 15 év. Szavatolnak a hangok tisztaságáért és összhangjáért. Hajlandók kedvező fizetési feltételeket adni.

ÜRÖGDI SÁNDOR

SZOBAFESTŐ ÉS MÁZOLO

ORADEA

NAGYVÁRAD

Strada Simeon Stefan — Bethlen-utca 44. szám.

Elvállal: a legkényesebb igényt is kielégítő szobafestő és mázólo munkákat a legjobb kivitelben, jutányos árakon!

15-7

BISZÁK JÓZSEF

harang- és ércöntődéje Ghloroc-on
(Győrök, Hrad-megye)

harangot,

a legjutányosabb árak mellett készíti a legfinomabb anyagból bármely hangú és nagyságú a legdiszesebb kivitelben, kívánatra feliratokkal, képekkel díszítve, ingó rendszerű vas felső koronával, vagy bármely más kívánt rendszerű állvánnyal. Gyártmányai kiválóságát több elismerő levél igazolja. Érdeklődőknek részletes leírással és árajánlattal készséggel szolgál. [Megrendelésnél kérem ezen lapra hivatkozni.] 27

Orgonahomlokzatsipok

a rekvirált sipok helyébe elsőrendű kivitelben készülnek

Wegenstein S. Fiai orgona- és harmoniumgyárában, Timisoara.

Kitűnő hangú harmoniumok és pedálos harmoniumok állandóan raktáron. Orgonajavítások, tisztítások és hangolások pontosan eszközöltetnek. Költségvetéssel és harmonium árjegyzékkel díjtalanul szolgálunk.

26-6

Harangokat,

vas harangszerelőanyagokat ajánl 27
és vas harangállványokat

Hönig Frigyes harang-öntődéje

ARAD, Strada Bariliu No. 10-21. Alapítva 1840.